

Meil veel on aega, kuni enam ei o

Margus Mikomägi

On kevad aastal 2006. Istume Anu Lambiga Linnateatri lavaaugu terrassil. Kõrval joob kohvi oma elu esimest lavastust tegev näitleja Indrek Sammul. Lavastuse autor on Jaan Tätt. Näidendi nimi on "Kaev". Linnateatri lavaauk on kaev. *Kajakad karjuvad kauguses.*

Näitleja, tõlkija, näitlejate õpetaja Anu Lamp, räägime sellest lapsest, kes sul kaasas.

Tema nimi on Marie.

Sul on kolm suurt poega. Oled noor vanaema. Mõtled sa, mis Mariest võib saada?

Väga. Ma võib-olla oma laste puhul ei osanud seda näha, aga laps on täiesti valmis inime. Oma lapsi ma võtsin kui lapsi, aga teda võtan kui täiskasvanud inimest, isikust. Ju see nii on. Seda on vanemad inimesed rääkinud, nüüd mul on võimalus seda kogeda.

Mida sa näed?

Loomust. Mul on oma poistest mingid väga selged mälestused, kus tegelikult nende loomus ilmsiks tuli. Sel hetkel ma ei saanud sellest nii selgelt aru, nüüd tagantjärele saan. Ja selle lapse puhul saan kohe.

Kuidas sa tunnend ennast tänases päevas ja teatris?

Paus 38 sekundit.

Ma ei tea, kas ma tahan seda teistega jagada.

Miks see nii on, Anu?

Ma ei tea. Väga sügavalt mõtlen selle peale, mis ikkagi Aarnega... et Aarne (Üksküla – MM) loobus lõplikult.

Jah, jah. Mis sünnib praegu? Kes Aarne Üksküla asemel etenduses "Isad ja pojad" mängima hakkab?

Ei olegi kedagi. Auk on põlvkonnas... me kõik teame, näitlejaid on palju, aga...

Paus 18,4 sekundit.

Lavastusel "Pianoola ehk Mehhaaniline klaver" tuleb mais 200. etendus?

Kakssada korda mängida on üks asi, aga see on toimunud kümne aasta jooksul. Eks

seal on olnud mitmed järgud. Vahepeal oli kuidagi raskem vana asja mängida, aga nüüd... ta on elanud huvitava elu ja ta on nii sees meis kõigis ja on tore mängida. Paus 14,9 sekundit.

Ta on nii hästi lavastatud etendus, selles on nauding osaleda.

Aarne Üksküla on sinu õpetaja.

Jah. See on inimese otsus... ühesõnaga jah.

On ka sinul nüüd soov teatrist loobuda?

Paus 13,5 sekundit.

Sinu laps tuleb teatrisse. Sinu õpetaja lahkub teatrist. Sina oled teatris. Ja oled teatrikoolis näitlejate õpetaja.

Paus 51,8 sekundit.

Sa ei taha rääkida?

Ma ei kandideerinud kooli järgmiseks viieks aastaks. Ma tõesti ei taha sellest üldse kellelegi rääkida.

Mõned asjad on nii, et sa ei ole neid veel enda jaoks selgeks mõelnud. Pole lõpuni mõelnud. Oled poolel teel.

Paus 1 minut 17 sekundit.

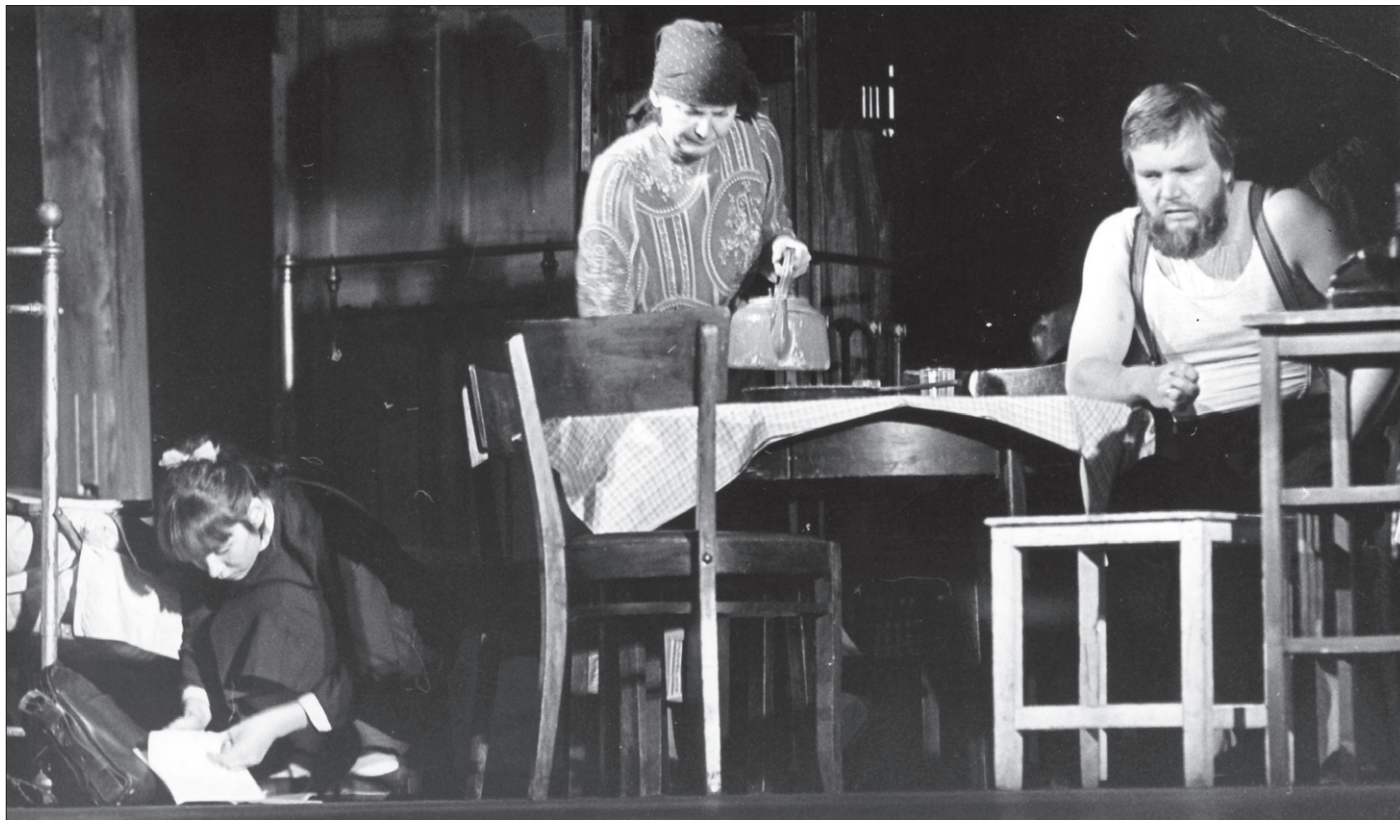
Sa tead seda, et Aarne määras oma järeltulijaks "Tões ja õiguses" Aivar Tomminga. Mauruseks. Ma mõtlen, et kui niiviisi Üksküla ütleb, siis Vanemuine leiab võimaluse, et Aivar saaks mängida. Ja kui Aivar võiks kahelda, kas, siis pärast seda ta ei tohiks kahelda.

Aivar on öelnud ise, et tahaks mängida Nüganeni lavastustes.

Jah.

Kas oled kõik oma näitlejale olnud ühes teatris?

Jah. Siin on olnud palju heitlusi, see on loomulik.

Anu Lamp, Helene Vannari ja Tõnu Tepandi etenduses "Vana maja" 1983. aastal.

Mäletad sa seda, kui Velda Otsus teatrist lahkus?

Mäletan, ma olin tollel etendusel. Tema viimasel etendusel.

Kas sellel on sarnasust Üksküla lahkumisega lavalt?

Ei, see on teine. Velda Otsusel oli see teadlikult ette plaanitud viimane etendus. Jah... Aga tead, ma ikkagi arvan, et siin on niisuguseid asju, millest ei saagi rääkida. Miks see nii päeva pealt... Ma arvan, et peaks koolis õpetama noortele inimestele mingeid kaitsemehhanisme.

Kas koolis ei õpetata?

Ei, no... kindlasti sa võid rääkida noortele inimestele palju. Ja järelikult tulebki veel ja veel rääkida. Ma ei tea, kui palju ta usub sind, kuulab. Et mitte kaasa teha kõike. Puhata. Suved jätta vabaks. Aga siis tekib ju noorel inimesel see tunne, et äkki mind ei ole olemas, kui ma ei osale kuskil mingis projektis.

Kui palju noored tunnevad huvi, mida vana näitleja

mõtleb, mis elu elab, millest aru on saanud? On sellest rääkimiseks üldse aega?

Ma koolis ju räägin seda, mida ma muidu võib-olla ei räägiks.

Paus 20,6 sekundit.

Mis sulle rõõmu teeb?

Paus 5 sekundit.

Loodus. Kui inimesed on põhjalikud.

Kas on mingi asi, mis sul on teatris tegemata ja mida sa tahaksid teha?

Mul ei ole kunagi olnud sellist tunnet, et tahaks midagi muud, et mingi roll oleks minu, sellist tunnet mul ei ole olnud.

Mida sa ikkagi tahaksid teha?

Ma tahaks tõlkida ja olla omaette. Aga... mmm...

Paus 1 minut 19,1 sekundit.

Vaata, ma arvan, et me tähtsustame näitleja isiklikku elu üle. Ma ei taha seda välja anda, see on mulle liiga kallilt käes. Ainus, millest elan.

Paus 45 sekundit.

Ma olen ise poolel teel. Ma

ei tea, kuhu poole ma liigun. Ja tead, mulle tundub, et ma ei taha rääkida sellest.

Paus 17,8 sekundit.

Mul on vahel piinlik laval olla, saad aru, sellised asjad.

On see vale siis?

Ei, ma ei tea, ma ei taha sellest rääkida, ainult see tunne on.

Kui kaua sa oled olnud lavakoolis õpetaja?

Kaksteist aastat.

Kui sa näidendeid tõlgid, kas siis mõtled konkreetsete näitlejate peale?

Ei, ma nii ei mõtle. Pigem mõtlen räägitavuse peale. Kuidas see kõlab. Rütmi peale. Kõikide selliste asjade peale.

Miks tõlkimine sulle rohkem istub kui laval olemine? Kui ma sain ikka õigesti aru?

Paus 2 minutit 29 sekundit.

Ma tahaksin mõista, miks sa ei taha vastuseid välja öelda. Usun küll, et sul neid on.

Võib-olla on see sellest, et

ma ei taha üldse endast rääkida.

Paus 3 minutit.

Kas see, et sa ei taha rääkida, on täna nii? Või on see sinu loomuses?

Ma olen väga ettevaatlikuks läinud jah mingeid asju ütlema.

On see seotud sellega, kui vana sa oled, sellega, mis ilmas sünnib?

Kindlasti vanusega. Et... oled rohkem näinud. Ma näen nii palju tühja rääkimist. On tunne, et ma ei taha inimeste aega ära võtta...

Ma ka ei taha küsida lihtsaid küsimusi. Kes peale Aarne Üksküla veel su õpetajad on?

Merle Karusoo. Lembit Peterson.

Mis on teatris lihtne?

Paus. Paus. Paus. Ma ei oska mõelda nii. Paus, paus, paus. Lähme edasi.

Kuidas kirjeldada vaikust?

Paus.

Elmo Nüganeniga lavastuses "Pianoola ehk Mehhaaniline klaver" 1995. aastal.

Fotod: Tallinna Linnateater

Ain Lutseppaga etenduses "Oodates Godot'd" 2003. aastal.

Hele Kõrega etenduses "Karin ja Indrek. Tõde ja õigus 4" 2006. aastal.